

SPORTO MEDICINOS REZIDENTŪROS STUDIJŲ PROGRAMOS APRAŠAS

Rezidentūros studijų programos pavadinimas	Programos valstybinis kodas
Sporto medicina	7330GX037

Aukštojo mokslo institucija, padalinys	Programos vykdymo kalba
Lietuvos sveikatos mokslų universitetas, Medicinos akademijos Sporto medicinos klinika, A. Mickevičiaus g. 9, LT-44307 Kaunas	Lietuvių kalba

Studijų rūšis	Studijų pakopa	Kvalifikacijos lygis pagal LKS
Universitetinės studijos	Profesinės rezidentūros studijos	VII lygis

Studijų forma ir trukmė metais	Programos apimtis kreditais	Visas rezidento darbo krūvis valandomis	Kontaktinio darbo valandos	Savarankiško darbo valandos
Nuolatinė, 4 metai	264	7066	6186	880

Studijų sritis	Pagrindinė studijų programos kryptis (šaka)	Gretutinė studijų programos kryptis (šaka) (jei yra)
Medicinos ir sveikatos mokslai	Medicina	-

Suteikiama profesinė kvalifikacija
Sporto medicinos gydytojas

Studijų programos vadovas	Vadovo kontaktinė informacija
Doc. m. dr. Renata Žumbakytė-Šermukšnienė	Tel.: +370 37 362249 El.pašto adresas: Renata.Žumbakytė-Šermukšnienė@lsmuni.lt

Akredituojanti institucija	Akredituota iki
Studijų kokybės ir vertinimo centras	

Rezidentūros studijų programos tikslas
Pagrindinis sporto medicinos rezidentūros programos tikslas yra paruošti kvalifikuotą sporto medicinos gydytoją, turintį teisę gauti sporto medicinos gydytojo licenciją ir galintį teikti sporto medicinos gydytojo norma apibrėžtas paslaugas. Išmanyti sportuojančiojo fiziologiją, biochemiją, biomechaniką, mitybos principus. Specialistas gebės dirbti tiek su profesionaliu sportininku, tiek su fiziniu aktyvumu užsiimančiu įvairaus amžiaus asmeniu. Gebės atlikti profilaktinius sveikatos tikrinimus, surasti stipriąsias ir silpnąsias sportuojančio asmens fizines savybes, anksti aptikti sveikatai pavojingas būkles bei, pagal gautus rezultatus, sudaryti individualų sveikatą stiprinantį ar sportininius rezultatus gerinantį fizinio aktyvumo planą. Sporto medicinos gydytojas gebės diagnozuoti bei gydyti su judėjimu susijusias traumas, sudaryti profilaktines programas, norint išvengti traumų, stebėti rehabilitacijos procesą, jį modifikuoti eigoje pagal pasiektus rezultatus. Specialistas gebės dirbti tiek individualiai su pacientu, tiek su sporto komanda, vadovauti komandos medicininiam personalui. Neužsiimančių fiziniu aktyvumu pacientų skatinti pradėti judėti, motyvuoti, aptarti fizinio aktyvumo naudą jo turimai būklei, sudaryti individualią atsigavimo programą. Gebės konsultuoti ne tik sportuojančius asmenis, tačiau ir norinčius pradėti sportuoti, įvertinti fizines ypatybes, galimas rizikas ir sudaryti sveikatai palankų individualų fizinio krūvio planą. Gebės dirbti savarankiškai ir tarpdisciplinėje komandoje, nuolat tobulėti bei domėtis mokslo naujovėmis bei jas taikyti klinikiniame darbe.

Rezidentūros studijų programos pakopinės kompetencijos
1. Gebėti atpažinti skubios medicinos pagalbos reikalaujančius sportuojančių asmenų sveikatos būkles ir teikti pradinę reanimacinę pagalbą. 2. Gebėti atlikti sportuojantiems asmenims kardiovaskulinę patikrą.

3. Gebėti įvertinti vidinių ir išorinių veiksnių, taip pat ir skirtingų sporto šakų veiksnių riziką sportuojančiojo sveikatai, įtaką treniruočių procesui bei taikyti profilaktikos priemones.
4. Gebėti taikyti ir interpretuoti sportuojančio asmens fizinio išsivystymo, sveikatos, funkcinės būklės ištyrimo metodus.
5. Gebėti taikyti fizinės medicinos, reabilitacijos bei atsigavimo priemones sportuojantiems asmenims.
6. Gebėti įvertinti bei valdyti sportuojančio asmens fizinį ir (ar) psichinį pervargimą, persitempimą, persitreniravimą.
7. Gebėti įvertinti sportuojančio asmens mitybos būklę bei sudaryti mitybos ir maisto papildų vartojimo programą.
8. Gebėti valdyti traumą, atsiradusią dėl visų lygių fizinio aktyvumo, mankštos ar sporto.
9. Gebėti parinkti ir dozuoti fizinį krūvį sportuojančiam asmeniui.
10. Gebėti teikti mobilią sporto medicinos paslaugą ir organizuoti sporto medicinos komandos darbą.

Rezidentūros studijų programos profilis		
Rezidentūros studijų turinys: ciklų grupės	Rezidentūros studijų programos pobūdis	Rezidentūros studijų programos skiriamieji bruožai
<p>Programą sudaro privalomieji ir pasirenkamieji ciklai, apimantys teoriją, praktinį darbą ir savarankišką darbą.</p> <p>Privalomieji ciklai orientuoti į sporto medicinos gydytojo žinių ir gebėjimų gilinimą bei įgūdžių įsisavinimą sporto medicinos priemonių, funkcinų ir klinikinių tyrimų sporto medicinoje, sportininkų reabilitacijos, sportuojančių asmenų medicininės kontrolės, ortopedinių ir traumatologinių ligonių reabilitacijos, sportinių traumų prevencijos srityse. Pasirenkamieji ciklai skirti gilintis į vieną kurią nors siaurą sporto medicinos sritį. Pirmieji studijų metai apims bendraklinikines žinias: bendroji medicinos praktika, mokslinių tyrimų metodologija ir biostatistika, skubi pagalba, neurologija, centrinės nervų sistemos sužalojimai bei kardiologija. Antraisiais studijų metais bus gilinamasi į sportuojančių kardiovaskulinę patikrą, radiologinę diagnostiką, sporto ortopediją – traumatologiją, fizinę mediciną ir reabilitaciją. Tretieji studijų metai apims fizinę mediciną ir sportuojančių reabilitaciją, sveikatą gražinantį gydymą, sporto fiziologiją, biochemiją ir biomechaniką bei sportuojančių asmenų mitybą. Paskutiniaisiais, ketvirtaisiais studijų metais bus mokomasi klinikinės sporto medicinos bei darbo sporto komandoje. Bus galimybė rinktis dar vieną, pasirenkamąjį ciklą – fizinis aktyvumas sveikatinimui arba griaučių raumenų sistemos klinikinė diagnostika.</p>	<p>Taikomojo pobūdžio programa, orientuota į praktinę veiklą bei tobulinanti mokslinio-tiriamąjo darbo gebėjimus ir suteikianti sporto medicinos gydytojo profesinę kvalifikaciją</p>	<p>Programa parengta, atsižvelgiant į LR teisės aktus, Europos Parlamento ir Tarybos Direktyvą 2005/36/EB, Europos Medicinos specialistų Sąjungos reikalavimus sporto medicinos gydytojo rengimui (European Union of Medical Specialists. Chapter 6, Charter on Training of Medical Specialists in the EU. Requirements for the Speciality of Sports Medicine, amended October 2007. prieiga per internetą: http://www.efsm.net/uems.html)</p> <p>Programa grindžiama teorinių studijų ir praktinio darbo integracija nuo pirmųjų studijų metų. Praktiniai įgūdžiai įgyjami ir teorinis kursas įsisavinamas padedant universiteto dėstytojams – rezidentūros bazės specialistams.</p> <p>Pagrindinė Sporto medicinos rezidentūros bazė – Universiteto ligoninė „Kauno klinikos“. Rezidentūros bazė pasirenkama Universiteto Rezidentūros studijų reglamento nustatyta tvarka. Mokslinio darbo gebėjimai lavinami atliekant mokslinį darbą Universiteto Sporto institute. Suteikiama galimybė dalį rezidentūros (iki vienerių metų) atlikti pasirinktoje užsienio klinikoje.</p>

Reikalavimai stojantiems	Ankstesnio mokymosi pripažinimo galimybės
<p>Būtinai reikalingas medicinos magistro laipsnis ir medicinos gydytojo profesinė kvalifikacija. Priimama bendro konkurso keliu. Konkursinio balo sandara nurodoma priėmimo į LSMU rezidentūros programas sąlygose. Pagrindinės konkursinio balo dedamosios yra visų vientisųjų studijų metu studijuotų dalykų įvertinimų vidurkis, baigiamojo egzamino įvertinimas, klinikinės medicinos praktikos įvertinimas, studento mokslinės veiklos vertinimas (skiria SMD), motyvacijos pokalbio vertinimas. Motyvacijos pokalbis vyksta pagal iš anksto numatytą grafiką. Motyvacijos komisiją sudaro Sporto medicinos klinikos akademinis personalas ir rezidentų atstovai. Vertinama mokslinė veikla sporto medicinos šakoje, klinikinė savanoriška veikla sporto medicinos paslaugas teikiančiose įstaigose ir bendražmogiškos savybės. Motyvacinis laiškas, adresuotas komisijai, pateikiamas viena diena prieš numatytą motyvacijos pokalbį. Konkursas viešas ir vyksta atskirai į kiekvieną rezidentūros studijų programą dviem etapais (pagrindinis ir papildomas). Antrasis etapas arba papildomas etapas gali būti organizuojamas likus laisvų vietų po pagrindinio priėmimo.</p>	<p>Ankstesnių studijų rezultatai įskaitomi individualiai, atsižvelgiant į ugdytas kompetencijas ir programos siekinius, atitinkančius „Sporto medicinos“ rezidentūros studijų programą, vadovaujantis LSMU Senato nustatyta tvarka</p>

Tolesnių studijų galimybės
Laipsnį suteikiančios trečios pakopos studijos

Profesinės veiklos galimybės
<p>Sporto medicinos gydytojas praktinį darbą gali dirbti tiek valstybinėse tiek privačiose sveikatos priežiūros įstaigose, turinčiose licenciją teikti sporto medicinos paslaugas. Sporto medicinos gydytojo licenciją suteikia Valstybinė akreditavimo tarnyba sveikatos priežiūros veiklai prie LR Sveikatos apsaugos ministerijos, pateikus medicinos studijų programos baigimo diplomą, internatūros pažymėjimą ir rezidentūros baigimo pažymėjimą. Taip pat sporto medicinos gydytojas gali dirbti mokslinį-tiriamąjį ir pedagoginį darbą aukštojo mokslo institucijose. Rezidentūros baigimo pažymėjimas ir suteikta profesinė kvalifikacija pripažįstama Europos Sąjungos šalyse. Įsidarbina visi baigę Sporto medicinos rezidentūros programą.</p>

Studijų metodai	Vertinimo metodai
<p>Taikomi įvairūs mokymo ir mokymosi metodai: paskaitos, seminarai, konsultacijos, grupinės diskusijos su gydytojais rezidentais, kasdienės veiklos dienyno pildymas, pateikčių rengimas ir pristatymas rytinėse gydytojų konferencijose, mokomųjų filmų peržiūra, asmeninio tobulėjimo plano sudarymas ir vykdymas.</p>	<p>Dalyvavimas paskaitose, aktyvumas seminarų ir konsultacijų bei grupinių diskusijų metų žymimas atskiriame žiniaraštyje. Reikalaujama, kad pagal metinį paskaitų, seminarų ir grupinių diskusijų grafiką būtų atsiskaityta ne mažiau kaip 75% visų teorinių užsiėmimų metu nagrinėjamų temų. Leidžiamas atsiskaitymų išlyginimas su ankstesnių metų rezidentais arba individualiu grafiku. Atsiskaitymai žodžiu ir/ar raštu vyksta kiekvieno ciklo pabaigoje. Atsiskaitymai raštu vyksta testo forma, pateikiami atviro ir uždaro tipo klausimai/užduotys, klinikinės situacijos. Rezidentai ruošia pranešimus. Vertinama pažymiu dešimtbalėje vertinimo sistemoje.</p>

<p>Gebėjimai ir įgūdžiai įgyjami vertinant pacientų funkcinę ir fizinę būklę, sudarant gydymo ir reabilitacijos planą ir vertinant jų efektyvumą akredituotose sporto medicinos rezidentūros bazėse; dalyvaujant kasdieninėse ir savaitinėse klinikų, kuriuose atliekami ciklai vizitacijose, skyrių vadovų vizitacijose ir ligonių aptarimuose, kuruojant pacientus rezidento vadovo priežiūroje.</p>	<p>Nuolatinis klinikinio darbo tinkamo atlikimo ir/ar interpretavimo vertinimas kas savaitę peržiūrint Kasdienės veiklos dienyną ir užduočių įvykdymą patvirtinant rezidentūros vadovo parašu.</p> <p>Individualių klinikinių atvejų analizės ir pristatymo vertinimas savaitinių vizitacijų metu, tai kas savaitę atžymint Kasdienės veiklos dienyne ir patvirtinant rezidentūros vadovo parašu..</p> <p>Rezidentūros bazės darbuotojų (gydytojų ir jaunesniojo medicinos personalo, kitų darbuotojų) atsiliepimai (raštu laisva forma arba anketavimo principu) apie gydytojo rezidento veiklą dirbant savarankiškai kiekvieno ciklo pabaigoje. Atsiliepimai registruojami kaip priedai prie Kasdienės veiklos dienyno.</p> <p>Ciklo metu įgyti praktiniai įgūdžiai ir gebėjimai vertinami pažymiu dešimtbaleje vertinimo sistemoje ir įrašomi į Kasdienės veiklos dienyną bei Rezidento įskaitų knygelę.</p> <p>Mokslinės literatūros apžvalgų ir klinikinių atvejų nagrinėjimo su literatūros apžvalga pateikčių rengimas ir pristatymas rytinių gydytojų konferencijų metu pagal individualų grafiką. Pateikčių pristatymai registruojami Kasdienės veiklos dienyne ir patvirtinami rezidento vadovo vieną kartą per pusę metų.</p> <p>Mokslinio-tiriamąo darbo temą gali pasiūlyti pats gydytojas rezidentas arba tai turi padaryti rezidento vadovas. Preliminari mokslinio darbo tema tyrimo objektas ir metodai aptariamai ir tvirtinami rezidentūros programos Rezidentūros komisijos (Sporto medicinos klinikos) posėdžio metu. Mokslinio-tiriamąo darbo rezultatai pristatomi universiteto Sporto medicinos klinikos organizuotame susirinkime prieš baigiamąjį egzaminą.</p> <p>Rezidentūros studijų programa baigiama praktiniu ir teoriniu egzaminais. Praktinis egzaminas vyksta tiriant sportuojantįjį pacientą. Teorinis egzaminas vyksta raštu atsakant į penkis klausimus.</p>
--	--

Bendrosios kompetencijos		Rezidentūros studijų programos siekiniai	
1.	Profesinės savybės	1.1	Būti sąžiningu ir garbingu su sportuojančiais pacientais, laikytis medicinos etikos normų, laikytis geros medicinos praktikos reikalavimų, būti kritišku kitų ir savo paties atžvilgiu, gebėti užjausti pacientą, būti kūrybingu ir iniciatyviu
2.	Profesinė veikla	2.1	Gebėti įvertinti savo kompetencijų ribas sporto medicinoje bei gretutinėse specialybose, ir, esant reikalui, kreiptis pagalbos, veikti naujų sveikatos ir, ypač, urgentinių situacijų sąlygomis ir prie jų prisitaikyti, veikti savarankiškai, spręsti problemas ir priimti sprendimus, bendrauti ir dirbti komandoje kartu su kitų sričių specialistais neurologais, neurochirurgais, ortopedais traumatologais ir kt., gebėti organizuoti ir planuoti, įskaitant darbo laiką

3.	Ekspertinė gydytojo veikla	3.1	Gebėti analizuoti sportuojančių pacientų sveikatos problemas, nuolat tobulėti sporto medicinos srityje mokantis visą gyvenimą, gebėti taikyti teorines žinias praktikoje, gebėti perduoti savo žinias ir gebėjimus jaunesniems kolegoms, gebėti planuoti ir vykdyti mokslinius tyrimus
4.	Gydytojas tarptautiniame kontekste	4.1	Pripažinti daugiatautiškumą ir kultūrų įvairovę, gebėti dirbti tarptautinėje aplinkoje, mokėti bent vieną užsienio kalbą, domėtis gyvenimu bei mokslo pasiekimais už medicinos mokslo ribų, dalyvauti visuomeninėje veikloje.
Dalykinės kompetencijos		Rezidentūros studijų programos siekiniai	
5.	Paciento konsultavimas	5.1	Gebėti atlikti bendrą somatinį sportuojančio asmens įvertinimą, išsiaiškinti ir interpretuoti simptomus, surinkti tikslingą anamnezę ir ją interpretuoti, atlikti atrankinį ir tikslinį paciento ištyrimą, formuluoti sindromologinę diagnozę.
		5.2	Gebėti paaiškinti pacientui (ir jo artimiesiems) su juo atliekamų veiksmų tikslą ir prasmę, paaiškinti pacientui radinius ir aptarti tolimesnius veiksmus, nuraminti ir motyvuoti pacientą.
6.	Paciento tyrimo ir gydymo plano sudarymas	6.1	Atpažinti sportuojančio asmens klinikinę būklę ir įvertinti jos sunkumo lygį, sudaryti būtinų diagnostinių tyrimų planą, gebėti interpretuoti tyrimų rezultatus, atlikti pirminę (nusiskundimai, anamnezė, ištyrimas) ir antrinę (interpretuojant tyrimų rezultatus ir planuojant, atliekant ir interpretuojant papildomų tyrimų rezultatus) paciento simptomų priežasčių diferencinę diagnostiką; sudaryti tinkamą individualiam pacientui gydymo planą ir jį aptarti su pacientu ir jo artimaisiais, gebėti įvertinti galimas vaistų tarpusavio sąveikas ir galimus nepageidaujamus poveikius, bei paskirto gydymo efektyvumą.
		6.2	Gebėti bendrauti su pacientu ir jo artimaisiais kritinių būklių atveju; gebėti įgyti pasitikėjimą ir informuoto asmens raštišką sutikimą, bendrauti raštu (medicinos dokumentų pildymas).
		6.3	Sudaryti sporto medicinos specialistų komandą, nustatyti jos tikslus ir uždavinius, bei koordinuoti jos veiklą.
7.	Skubios medicinos pagalbos teikimas	7.1	Gebėti atpažinti skubios medicinos pagalbos reikalaujančias su sporto medicina susijusias sveikatos būkles, teikti pirmąją medicinos pagalbą, teikti pradinę reanimacinę pagalbą pagal galiojančias rekomendacijas, teikti pradinę pagalbą traumos ar ligos atveju.
8.	Diagnostinių ir gydomųjų procedūrų atlikimas, rezultatų vertinimas ir interpretacija	8.1	Ergometrija
		8.2	Fizioterapija
		8.3	Funkciniai testai
		8.4	Kūno masės komponentų tyrimas
		8.5	Kelio sąnario stabilumo tyrimas diagnostine įranga
		8.6	Dinamometrija

9.	Dalyvavimas išsaugant sveikatą, sveikos gyvensenos propagavimas ir skatinimas	9.1	Gebėti vertinti riziką sportininko sveikatai ir taikyti tinkamas ir racionalias priemones šiai rizikai mažinti, taikyti prevencijos priemones, įvertinti skirtingų sporto šakų veiksnių riziką sportuojančiojo sveikatai ir imtis priemonių šios rizikos išvengti.
		9.2	Atpažinti simptomus, rodančius ribotą paciento gebėjimą treniruotis ar staigios mirties riziką fizinio krūvio metu, įvertinti nepalankius treniravimuisi aplinkos faktorius ir sudaryti prevencinių priemonių planą, pateikti aiškias ir saugias rekomendacijas sportuoti.
		9.3	Dalyvauti sveikatinimo programose populiacijos ir individo lygmenyje, Paaiškinti sportininkui apie dopingo žalą sveikatai.

Sporto medicinos rezidentūros studijų programos planas

Eil. Nr.	Ciklo pavadinimas	Kreditų skaičius	Teorija val.	Savaran-kiškas darbas val.	Praktika val.	Viso
			25%		75%	
<i>I studijų metai</i>		66	220	220	1320	1760
1.	Bendroji medicinos praktika sporto medicinoje	18	60	60	360	480
2.	Mokslinių tyrimų metodologija ir biostatistika	6	20	20	120	160
3.	Skubi pagalba sporto medicinoje	12	40	40	240	320
4.	Neurologija sporto medicinoje	12	40	40	240	320
5.	Centrinės nervų sistemos sužalojimai	6	20	20	120	160
	Kardiologija	12	40	40	240	320
<i>II studijų metai</i>		66	220	220	1320	1760
6.	Sportuojančiųjų kardiovaskulinė patikra	6	20	20	120	160
7.	Radiologinė diagnostika sporto medicinoje	12	40	40	240	320
8.	Sporto ortopedija-traumatologija	36	120	120	720	960
9.	Fizinė medicina ir sportuojančiųjų reabilitacija	12	40	40	240	320
<i>III studijų metai</i>		66	220	220	1320	1760
10.	Fizinė medicina ir sportuojančiųjų reabilitacija	12	40	40	240	320
11.	Sveikatą gražinantis sportuojančiųjų gydymas	12	40	40	240	320
12.	Sporto fiziologija, biochemija ir biomechanika	30	100	100	600	800
13.	Sportuojančių asmenų mityba	12	40	40	240	320
<i>IV studijų metai</i>		66	246	220	1320	1786
14.	Klinikinė sporto medicina	42	140	140	840	1120
15.	Darbas sporto komandoje	18	60	60	360	480
16.	Pasirenkamieji ciklai: <ul style="list-style-type: none"> • Fizinis aktyvumas sveikatinimui • Griaučių raumenų sistemos klinikinė diagnostika 	6	20	20	120	160
Viso		264	906	880	5280	7066*

* Į bendrą valandų skaičių įtrauktos papildomos teorinės bendrųjų kompetencijų mokymų valandos